

LETO XXV

beti belokranjska
trikotazna
industrija
metlika

vezilo

GLASILO DELOVNIH LJUDI DO BETI, KOMET
Metlika, 25. septembra 1989

Številka: 5

VEZILO je glasilo delovnih ljudi Beti in Kometa. Ureja ga uredniški odbor: Matjaz Rus, glavni urednik, Vida Matkovič-Segina, odgovorna urednica, Jožica Cigič, Nikola Kezele, Karolina Končar, Mijo Maršič, Jure Matekovič, Branko Matkovič, Jože Muc, Vinko Pavlinac, Tone Omerzel in Marjetka Žele.

VEZILO izhaja v nakladi 2500 izvodov, in sicer enkrat na mesec. Grafična priprava in tisk: TISKARNA Novo mesto. Naslov izdajatelja: BETI, Tovarniška 2, 68330 Metlika. VEZILO je po mnenju republiškega komiteja za informiranje SRS oproščeno temeljnega davka na promet proizvodov.

DANES PREBERITE:

Stran 2:
ZA IN PROTI OZVOČENJU

Stran 4:
TEKSTILNA INDUSTRIJA NE SME UMRETI

Stran 5:
INFORMACIJA S POSEBNEGA POLLETNEGA KOLEGIJA BETI

Stran 9:
KAKO SMO POSLOVALI V PRVEM POLLETJU?

Stran 10:
ALI SE BOJIMO PRIZNANJ?

Stran
NI RAZLOGA ZA PREPLAH, PRI NAS NI PCB

SPOMINSKI TRAK – Na regijski proslavi ob dnevu šoferjev in avtomehanicov, ki je bila julija v Črnomlju, so podelili tudi spominske trakove, ki so jih prejele obrtna zadruga Črnomelj in Metlika ter Beti. Na fotografiji: Jože Matekovič iz Beti tik za tem, ko je spominski trak pripel na prapor.

KOMET POMAGAL ETNOLOGOM – V začetku julija so bili številni učenci in dijaki iz vse Slovenije, ki so se udeležili etnološkega raziskovalnega tabora v okviru gibanja Znanost mladini, gostje Starega trga. Ker takšni tabori seveda niso zastoj, za kulturo in izobraževanje pa navadno vedno zmanjka denarja, so organizatorji zaprosili za pomoč tudi številne delovne in druge organizacije.

NAMESTO UVODNIKA: Kakšne volje je »stari«?

Barometer je naprava, ki meri zračni tlak. Na podlagi spreminjanja zračnega tlaka lahko precej zanesljivo napovedujemo kakšno bo vreme.

Kako pa kaj Beti? Kako je z njenimi izdelki na trgu in kakšni so problemi znotraj delovne organizacije?

Zato imamo drugačne, veliko natančnejše in zanesljivejše metode ugotavljanja dejanskega stanja naše delovne organizacije. Preprosto zavrtimo telefon in pokličemo tajnico glavnega direktorja in vprašamo kakšne, volje je »stari«. Takoj vemo ali se pripravlja nevihta ali pa nas čaka obdobje dobrih rezultatov in uspešnega »plasiranja« na trgu. Lahko tudi sklepamo ali gre zgolj za lokalne viharje ali pa nas čaka daljše obdobje slabega vremena. Kaj pa pomeni v prenesenem pomenu »slabo vreme« za našo Beti si seveda lahko predstavljamo.

Seveda imamo še cel kup drugih barometrov v naši DO. Z natančnejšim opazovanjem predpostavljenih lahko izvemo marsikaj o delovanju, uspehih in neuspehih posameznega TOZD-a ali službe. Seveda se razpoloženje od vodilnih širi na podrejene in sicer v najrazličnejših smereh.

Vremenska fronta pri svojem potovanju večkrat zadene na naravne ovire, kot so na primer večji gorski masivi, ki so pomembni kreatorji vremena. Te naravne ovire lahko primerjamo z zakonitostmi, ki veljajo v vseh sferah življenja. Tako tudi na trgu in nasploh v ekonomiji. Zakonitosti obstajajo pa če to priznavamo ali ne. Le poznavanje in priznavanje teh resnic nam lahko omogoči, da smo pripravljeni predvidevati njih posledice. Vsak človek ve, da mora s seboj vzeti dežnik, če so na nebu težki temni oblaki. Prav tako pa človek z znanjem in izkušnjami lahko predvideva posledice, ki jih lahko povzroči določena sprememba, ki je pogojena s stanjem v družbi, na trgu, v procesu poslovanja itd. Torej je le znanje in pa seveda izkušnje lahko tisti dejavnik, ki omogoča pravočasno in pravilno reagiranje na določene spremembe, in amortizira njene posledice. Delati proti naravi je podobno kot boriti se z mlini na veter. Da pa ne delaš proti njej, jo moraš dobro spoznati, poznati in z njo najti sožitje. Podobno je s proizvodnjo, trgom itd. Tega se moramo v Beti vsi skupaj zavedati, da ne bomo podobni Don Kihotu, ki se ne more in ne more sprijazniti, da »nikoli več ne bo tako, kot je včasih blo.«

NAŠA ANKETA

Za in proti ozvočenju

V metliški Betini konfekciji smo pred časom montirali ozvočenje. Zvoke, ki prihajajo iz zvočnikov, so nekatere delavke sprejele z odobravanjem, druge z ogorčenjem. Razumljivo, da ni moč ustreči več kot sto okusom, zato bi bilo najbrž potrebno poiskati kompromis. Ker pa se v Metliki šele navajajo na ozvočenje, smo za mnenje povprašali tudi delavke v črnomaljski konfekciji in v Kometu, kjer jih zvoki iz zvočnikov spremljajo pri njihovem delu že vrsto let.

MILENA PLUT, šivilja v metliški Beti: »Zadovoljna sem, da imamo ozvočenje, tudi glasba je kar v redu.

Včasih gre čas ob glasbi hitreje, včasih pa tudi ne, odvisno od programa. Rada pa bi, da bi bilo več radijskega programa, ne pa, da navijajo samo kasete.«

DRAGICA CRNIČ, šivilja v metliški Beti: »Nisem tako stara, da mi zvoki, ki prihajajo iz zvočnikov, ne bi bili všeč. Nekatere sodelavke se pritožujejo, meni pa je prav. Sedaj je vsaj krajši čas.

Razumljivo pa je, da mora biti radio na glas, da ga ne preglasi ropotanje strojev, a me to ne moti. Vseeno mi je, kaj poslušam, seveda pa je prijetnejša za uho lepša

pesem. Poročil in govornega programa nasploh pa tako in tako ni moč poslušati, ker bi potem morali ustaviti stroje.«

ANICA ŽUGELJ, šivilja v metliški Beti: »Zadovoljna sem, tudi glasba mi ustreza, sicer pa je ozvočenje nekaj časa vklopljeno, nekaj časa pa ne. Nekatere, predvsem starejše, niso zadovoljne, jim

gre na živce, nam, mlajšim pa kar odgovarja. Ker imamo različne okuse, pride včasih tudi do kreganja. Da se razburjeni duhovi pomirijo, za nekaj časa ugasnemo radio, pa je mir.«

NADA BREZNIK, mojstrica v metliški konfekciji:

»Glasba različno deluje na delavke: ene jo obožujejo, druge sovražijo. V glavnem pa je to delovanje pozitivno. Če je zaradi glasbe večja produktivnost, je težko reči, ker se menjajo artikli. Je pa v glavnem večje zadovoljstvo

med delavkami, ker je naše delo monotono, glasba pa to monotonost razbija.«

ANA NOVOGRADAC, pregledovalka gotovih izdelkov v metliški konfekciji:

»Starejšim delavkam nad 50 let gredo zvoki iz zvočnikov na živce. Site smo tega hrupa. Dopoldne še nekako gre, popoldne pa ni šefov in se nihče nikogar ne boji. Radio navijajo do konca in če grem zmanjšat glasnost, je prej zopet na glas, preden se vrnem na delovno mesto. Tudi zaradi te muzike bom šla v pokoj čim prej bom mogla. Starejše smo v manjšini in nimamo pri tej glasbi nobene besede. Mladini pa so najlepše pesmi, kjer sploh ne pojejo, ampak se derejo, da jih nihče nič ne razume. Me starejše pa tega ne prenesemo. Boljše bi bilo, da bi kupili kakšen nov stroj kot ozvočenje. V drugih podjetjih dajo delavcem še kakšen

dan dopusta zaradi hrupa, pri nas pa ga še dodatno povzročajo. Če bi bila glasnost zmerna, se ne bi pritoževala, to, kar se dogaja sedaj, zlasti v popoldanski izmeni, pa presega vse meje.«

ANGELA PLUT, šivilja v črnomaljski konfekciji: »Že tri leta imamo ozvočenje, a me ne moti. Zlahka sem se navadila nanj. Seveda pa je lepše in prijetnejše za uho, če je glasba lepa. Najraje

poslušam Mopet show, le da ga je žal bolj slabo slišati. Bi morali ustaviti stroje.«

IRENA PLUT, šivilja v črnomaljski konfekciji:

»Dobro je, če je glasba, saj takoj lažje delam, seveda pa je najboljša, če je glasba lepa in ne preveč na glas. Ker smo delavke različnih

starosti, se včasih zaradi različnih okusov tudi skregamo. Razumljivo je, da vsem pač ni mogoče ustreči. Opažam pa, da gresta glasba in hrup strojev kar dobro skupaj.«

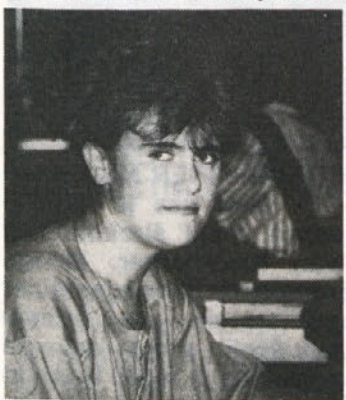

JOŽICA ŠTEFANIČ, šivilja v Kometu: »Ozvočenje imamo že dobrih 15 let, odkar smo v novih prostorih. Zadovoljna sem, le da se na našem koncu proizvodne hale bolj slabo sliši. Posebno dobrodošla je glasba, slišnost govornega programa pa je, kot že rečeno, slaba.

Popoldne je več programa kot v dopoldanski izmeni, a nas ne moti. Prija nam. Saj nas pravzaprav nima kaj motiti. Ob šivalnih strojih se nobena šivilja ne razburja, da bi ji bila glasba odveč. Sicer pa so zvočniki dobrodošli tudi zato, ker nas po njih obveščajo.«

VESNA CVITKOVIČ, šivilja v Kometu: »Zvoki iz zvočnikov me ne motijo, nas-

prótno, pogrešala bi jih, če jih ne bi bilo. Poslušamo, kar je pač na programu, nikoli se zaradi tega ne kregamo. Najpomembnejše je, da čas čim hitreje mine. Dopoldne imamo tudi premore, popoldne pa je glasba v glavnem neprekinjeno, a nas to ne moti.«

NAŠ POGOVOR:

Računalnik za niansiranje

V metliški Beti smo meseca maja med prvimi v Jugoslaviji dobili računalnik za niansiranje v barvarni. Za nakup smo se odločili predvsem zaradi treh razlogov: zaradi izdelave nians, ki jih računalnik sortira po kvaliteti in ceni, zaradi kontrole izbarvanja v proizvodnji ter zato, ker z njegovo pomočjo lahko izpisujemo standardne nianse, osvojene v kolekcijah.

Računalnik služi kot dobrodošla pomoč tehnologom, ki jim bo zelo olajšal delo. S polno močjo bo začel delati sicer šele prihodnjo pomlad, kajti najprej je potrebno napolniti datoteko s podatki, to pa je sedaj najpomembnejše delo pri računalniku. Prodajalci barvil sicer ponudijo tudi datoteko, ki pa je prilagojena optimalnim pogojem, ki pa jih v Beti ni, zato jo v barvarni raje napolnijo sami, saj bodo tako računalniku najbolj približali dejanske pogoje, v katerih se odvija proizvodnja.

Glavni del računalnika je spektrofotometer, ki ima takšno vlogo kot oko pri človeku. Na spektrofotometer dajo v barvarni primerek blaga v določeni niansi, ki jo hočejo dobiti za obarvanje blaga. Ta jo posname, računalnik pa posreduje podatke, koliko določene barve morajo dati,

da dobijo željeno nianso. Potem nianso naredijo v laboratoriju. Računalnik izdelava več možnosti za eno nianso, glede na ceno in kvaliteto. Prednost je prav v tem, da lahko hitro izberejo najboljšo in najcenejšo možnost. Brez računalnika so za to delo porabili veliko časa. Prav ta prihranek pa je eden od glavnih razlogov, da so nabavili računalnik, saj računajo, da bodo prištedili 10 odst. od vrednosti barvil.

Tudi še potem, ko je niansa izbarvana v proizvodnji, jo računalnik znova preveri in če niansa ni v mejah tolerance, računalnik posreduje podatke, katero barvo je potrebno dodati, da nianso korigirajo. Sedaj, ko imajo v barvarni računalnik, tudi ne bo več potrebno dolgotrajno ročno delo pri izpisovanju receptur za standardne nianse, osvojene v kolekcijah. Po besedah vodje barvarne Jožeta Muca je že sedaj očitno, da se je ta naložba splačala, kaj več o dejanskih učinkih in prihrankih pa bo povedal maja prihodnje leto.

PRIDOBITEV ZA BARVARNO – V računalnik za niansiranje v barvarni, ob katerem dela Marinko Bratina, sedaj še vnašajo podatke, tisti, ki so že vnešeni, pa jim že koristno služijo. Čeprav je že sedaj očitno, da se je naložba splačala, pa bo natančne podatke o tem, kaj računalnik pomeni za barvarno, moč dati šele prihodnjo pomlad, ko bo tudi datoteka že napolnjena s podatki.

POBRATIMI – Med poletnimi počitnicami so mladi Metličani in njihovi starši gostili po 10 otrok iz pobratenih Ronk v Italiji in avstrijske Wagne. Kljub temu, da je zagodlo vreme in Kolpa ni bila primerna za kopanje, so mladi pobratimi preživeli v Beli krajini 10 prijetnih dni, saj so se organizatorji – občinska zveza prijateljev mladine – potrudili, da so si gostje ogledali čim več zanimivosti. Med drugim so obiskali tudi Komet, kjer jih je sprejel direktor, ogledali so si proizvodnjo, v tovarni pa so jih tudi pogostili in jim podarili spominke. Na fotografiji so mladi Slovenci, Italijani in Avstrijci pred metliško občinsko skupščino ob slovesu, ko je bilo le še toliko časa, da so si na hitro izmenjali še nekaj naslovov.

Iz Kometa

APEL TEKSTILCEV:

Med kolektivnim dopustom smo v Kometu poleg rednega remonta strojev in naprav prebelili prostore v poslovni stavbi, ter menzo in delovne prostore v proizvodnji.

Obenem smo zamenjali dotrajana tla v delavnici, in sicer z novimi vinaz ploščami.

Pobelili smo tudi sanitarne prostore in garderobe, generalno čiščenje je bilo opravljeno po vseh delovnih prostorih, saj je to možno le v času, ko stojijo stroji, oziroma med kolektivnim dopustom.

V letošnjem letu je bilo prvič, da so vsi stroji stali le teden dni, tako je bilo potrebno z delom bolj pohiteti.

Za krojni oddelek smo kupili nove police za blago. Kupili smo tudi cocktail aparat za tople in hladne napitke. Žetone za napitke prodaja Tatjana Žele. Ženske se prav rade odžejajo s sokovi, kakovom, kavo in mlekom. V svoji domišljiji so aparat krstile in ga imenujejo »Duro«.

Najbolj se jezijo, če jim »Duro« pobere žeton ter v kozarec ne nalije ničesar. Se pa zgodi, da se »Duro« zmoti in ti nalije namesto kave kaj drugega. Pa nič hudega.

V Kometu je bilo med počitnicami, preko študentskega servisa iz Novega mesta, zaposlenih več študentov in dijakov.

Alenka Mežnaršič

NAVRATILOVCI NA PAGU

Domača folklorna skupina Ivan Navratil se je od 8. do 10. septembra mudila na otoku Pagu. gostili so jo folkloristi iz Kolana, ki so bili maja gosti metliške Vinske vigredi. Na Pag so med drugim odpotovali tudi štirje delavci naše delovne organizacije, ki igrajo in plešejo pri MFS Ivan Navratil. Največ zaslug, da pa je sploh prišlo do kontaktov med folkloristi iz Paga in Metličani, ima Pero Črnič iz skladišča gotovih izdelkov.

Tekstilna industrija ne sme umreti

Člani Zveze inženirjev in tehnikov tekstilcev SR Slovenije, zbrani na strokovnem posvetovanju »Aktualno družbeno-ekonomski problemi tekstilne industrije« ugotavljamo, da je tekstilna industrija, ki ima v našem okolju več kot 100-letno tradicijo, v zadnjih letih zašla v velike težave, predvsem zaradi sistema ekonomske politike.

Na osnovi podatkov, ki nazorno ilustrirajo vlogo tekstilne industrije v celotnem gospodarstvu SR Slovenije, menimo, da tekstilna industrija ni manj pomembna panoga, in da ima tako kot v razvitem svetu pomembno mesto tudi v SR Sloveniji.

Ob upoštevanju velikih naporov, ki se vsakodnevno odvijajo znotraj organizacij združenega dela, od urejanja vprašanj organizacije, zaostretev in izboljšanje kvalitete dela in poslovanja, boljšega izkoriščanja strojnega parka, delovnega časa in skrajševanje proizvodnega ciklusa, ugotavljamo, da smo **sami** nemočni in vse naše napore sproti izniči inflacija in v tem zlasti neustrezen obračun obresti. Prav ta obračun vedno globlje pritiska podjetja v neizhoden položaj. Torej so obresti in obveznosti, ki se prelivajo v druge panoge tista glavna postavka pri stroških, ki jih z nobenimi notranjimi ukrepi ni možno nadoknaditi.

Že na izredni skupščini Splošnega združenja tekstilne industrije Slovenije dne 18. 4. 1989 je bilo ugotovljeno, da ravno neproduktivni stroški povzročajo nepromostljive težave, v katere je zašla celotna tekstilna industrija in še posebej panoga 0125 – zato terjamo čimprejšnje rešitve.

Tekstilni strokovnjaki se zavedamo, da je del krivde za

težko situacijo tudi v vodenju politike posameznih podjetij in pomanjkanju medsebojnega razumevanja, torej, da so prisotni tudi subjektivni problemi. Toda – če danes ugotavljamo, da so še do nedavna ugledna podjetja z dolgoletno tradicijo kot Metka, BPT, Tekstilindus, MTT, Dekorativna, Novoteks, TT Prebold in druge zašle vse naenkrat v velike težave, potem mirno lahko trdimo, da so v ospredju problemi sistemske narave. Zato podpiramo zahteve Splošnega združenja in Republiškega odbora sindikata, da je nujno sprejeti ukrepe, ki bodo preprečili razpad panoge, katerih posledica ni bila uničenje nekoč uspešnih in vitalnih tovarn.

Dosedanje prošnje, opozarjanje in oblični ukrepi ter ponavljanje analiziranja in dokazovanja, niso nič prinesle in so naši naporji znotraj OZD praktično brez haska. Zato tudi s tega mesta pozivamo pristojne organe, da hitro ustrezno ukrepajo.

Na nas samih je, da delavcu omogočimo intenzivnosti dela ustrezne pogoje dela in zmanjšamo zaostajanje povprečnih osebnih dohodkov v primerjavi z industrijo.

Zavedamo se, da so vlaganja v moderno tehnologijo tista osnova, ki je nujna za boljši položaj v hudem konkurenčnem boju na trgu s tekstilnimi proizvodi, zlasti v mednarodni menjavi. Ob tem poudarjamo poseben pomen izobraževanja kadrov. Tudi raziskovalno in inovacijsko delo v OZD ter znanstveno raziskovalne naloge naših raziskovalnih inštitutov, obeh Univerz in Tekstilnega inštituta Maribor, vključno z akcijo 2000 mladih raziskovalcev, prispevajo pomemben delež k temu.

Gibanje cen in prodajnih pogojev, terjajo posebno obravnavo. Prodaja na 90 dni, preko konsignacijskih

skladišč in podobno, ob sedanjosti rasti inflacije razvrednoti napore proizvodnje in zmanjšuje dohodek, zato je naša naloga, da uredimo normalne odnose s trgovino, da povečamo delež trženja in blagovnega izvoza in se prebijemo v višje cenovne razrede na sicer zahtevnih tržiščih razviti držav.

Tekstilni strokovnjaki tudi v naprej opozarjali na te probleme in po svojih močeh vsak v svojem delovnem okolju dali svoj prispevek k temu, da se zboljša ekonomski položaj tekstilne industrije Slovenije. Tekstilna industrija namreč ne sme umreti!

Povzetek s seje VIII. strokovnega posvetovanja zveze inženirjev-tehnikov tekstilcev Slovenije

KRAMBERGER MED NAMI – V Beti nas je obiskal dobro znani širokosrčnež Ivan Kramberger. Mnoge predpostavljene je sicer motilo, da so delavci zapuščali svoja delovna mesta, da bi videli Ivana in njegov avto ali pa kupili njegovo knjigo. Če pa se spomnimo, kolikokrat sedimo na sestankih, ki ne prinesejo nič pametnega, ni bil ta nekajminutni odhod iz delovnih prostorov najhujše, kar se je primerilo v preteklih tednih. (Foto: Danilo Orlič)

INFORMACIJA S POSEBNEGA POLLETNEGA KOLEGIJA BETI

POSEBNA PRILOGA VEZILA

Vodstvo podjetja »Beti« Metlika nadaljuje s prakso, ki jo je uvedlo pred nekaj leti, da o bistvenih značilnostih minulega poslovanja, prerezu trenutnega stanja, predvidevanjih za naprej, pa še o čem, dvakrat na leto poleg stalnih članov kolegija seznanja tudi vse vodstvene delavce, dalje tiste strokovne delavce, ki imajo prav tako lahko velik vpliv na posameznih segmentih poslovanja ter predstavnike delavskih svetov in sindikata. Zadnji tak razširjeni posebni kolegij, na katerega je bilo vabljenih 95 predstavnikov, je bil 21. 8. 1989 ob 11.00 uri v menzi podjetja v Metliki.

Bralce »Vezila« name ravamo to pot (lahko, da boste o rezultatih minulega polletnega poslovanja, problemih likvidnosti ter o nič kaj rožnatih razmerah, v kakršnih bomo morali poslovati v prihodnje, prebrali na drugem mestu) nekoliko podrobneje seznaniti predvsem s 3. točko dnevnega reda omenjenega kolegija, v okviru katere je bilo govora o temi, ki je nosila naslov

»KAKO KORISTNO ZAPOSLOTI 'ZAPOSLENE' in »KAKO SE ZNEBITI NEKORISTNIH POSLOV«.

Zagotovo bi bilo odveč ali bolje povedano kar nekoristno poglobljati se v vzroke, ki so vodstvo podjetja privedli do ukrepov, vsebovanih v projektu pod gornjim naslovom. V primerjavi z nekaterimi drugimi firmami, ki se prav tako ukvarjajo z razreševanjem problematike tehnoloških presežkov, so ukrepi, kakršne v zvezi s tem

načrtujemo v »Beti«, pravzaprav še vedno dokaj blagi, saj zaenkrat ne predvidevajo niti premeščanja odvečnih režijskih delavk in delavcev v obstoječo proizvodnjo (za kaj takega tudi ni na razpolago dovolj delovnih mest), niti ne njihovega odpuščanja. Kar spomnimo se, kako boleči so bili lanskoletni ukrepi odpuščanja tehnoloških presežkov v Papirnici Vevče pri Ljubljani, verjetno pa tudi letošnje premestitve večjega števila Novoteksovih režijskih delavcev v proizvodnjo za mnoge od njih niso minile brez večjih ali manjših osebnih pretresov.

In za kakšen pristop razreševanja problematike tehnoloških presežkov smo se torej odločili pri nas?

Menimo, da bomo o vsem še najbolj natančni in dosledni tako, da zapis o projektu in njegovem dodatku (o slednjem so bili na posebnem kolegiju prisotni predstavniki seznanjeni samo ustno) objavimo v celoti:

PROJEKT:
»KAKO KORISTNO ZAPOSLOTI 'ZAPOSLENE'« in »KAKO SE ZNEBITI NEKORISTNIH POSLOV«

I. V našem slogamu štirih črk »BETI« smo pod »B« zapisali:

»biti boljši od drugih – trajno konkurenčni«

To naj bi nam uspevalo tudi z zniževanjem notranjih stroškov. Nešteto možnosti je, kako znižati stroške. Projekt, ki je pred nami, se tega problema loteva na specifičnem področju takozvanih tehnoloških presežkov.

II. Vsakodnevno ugotavljamo vse več tehnoloških presežkov. Pri tem mislimo predvsem na tiste sodelavce in sodelavke, ki so iz najrazličnejših razlogov pristali na takšnih delih in nalogah, ki v tem času niso najbolj potrebne za odvijanje normalnega procesa poslovanja. Velika večina je takšnih, ki sicer opravljajo določena »potrebna dela«, teh pa je veliko premalo, da bi lahko govorili o polni zaposlitvi oz. o racionalni zaposlenosti. Tako je možno šele z združevanjem nekaterih del ugotavljati »čiste« tehnološke presežke.

III. Ne da bi posebej proučevali in analizirali posamezne možne scenarije pri tem naj velja, da je vsaka poteza, ki nam pomaga koristno zaposliti »zaposlene« in znebiti se nekoristnih poslov, dobra in že v naprej osvojena.

IV. Za to, da so koristno zaposleni vsi zaposleni in da se v podjetju ne opravljajo nekoristni posli, so zadolženi predvsem tisti posamezniki, ki vodijo ljudi in procese. Izhajajoč iz njihove medsebojne hierarhije (gl. shemo), mora vsak nižji vodja svojemu višjemu vodji v telegrafskem stilu vsaka dva meseca napisati seznam realiziranih koristnih zaposlitev »zaposlenih« in ukinjenih nekoristnih poslov.

Direktorji programov in sektorjev vsake 4 mesece (pozneje na 6 mesecev) o tem poročajo glavnemu direktorju. Poročilo glavnemu direktorju vsebuje:

– seznam koristnih zaposlitev »zaposlenih«

in ukinjenih nekoristnih poslov (po lastni presoji najpomembnejših),

– seznam vodij, ki niso nič storili,

– seznam vodij, ki po oceni direktorja programa/sektorja tega niso zadovoljivo storili,

– seznam vodij, ki so po oceni direktorja programa/sektorja veliko storili.

Direktorji programov in sektorjev vsakih 6 mesecev opravijo obvezen razgovor s tistimi vodji, ki pri tem niso storili ničesar. Zapis o takšnem razgovoru se arhivira pri direktorju programa/sektorja, podpisati pa ga mora tudi vodja, s katerim je bil opravljen razgovor. V te zapise ima pravico vpogleda samo glavni direktor.

V. Za ustrezno seznanitev s projektom (na posebnem polletnem kolegiju, preko Vezila in po potrebi tudi pozneje v teku njegovega izvajanja) je zadolžen Tone Omerzel, pomočnik direktorja za organizacijski razvoj, izvajati pa ga bomo začeli s 1. 9. 1989.

DODATEK – možna področja koristnega zaposlovanja tehnoloških presežkov

1. Dela na področjih izkoriščenosti obstoječih kapacitet:

a) dela, ki jih že sedaj opravljamo, pa bi jih lahko bolj kvalitetno oz. v večjem obsegu, torej z več zaposlenimi (n. pr. povečanje obsega zbiranja koristnih odpadnih surovin za prodajo in ponovno vračanje v proces, zlasti kartonske in PVC embalaže).

b) dela, ki jih ne izvajamo sami ali pa jih izvajamo v manjšem obsegu, n. pr.:

- razna vzdrževalna dela
- montaže strojne opreme
- instalacije klimatizacij
- servisiranje lastnih strojev in naprav
- vzdrževanje vozil
- tiskanje za konfekcijske programe (sedaj opravljajo kooperanti)
- itd.

a) storitve za zunanje uporabnike, n. pr.:

- prevozi
- usluge vzdrževanja (servisi)
- računovodske storitve
- finančne storitve
- računalniške storitve
- gostinske storitve (preko gostišča Veselica in na Vinomeru)
- itd.

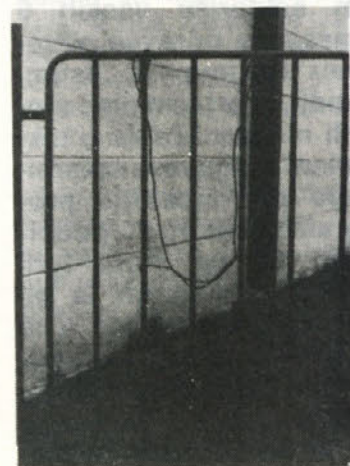
b) proizvodnja novih izdelkov na področjih:

- strojogradnje (n. pr. izdelava pregledovanih strojev za pletiva, termo stiskalnic za konfekcijske obrate, itd).
- kovinske predelave (n. pr. vozičkov, regalov, polic, itd.)
- elektronske (n. pr. izdelava elektronskih sklopov kot dodatek za tekstilne stroje).

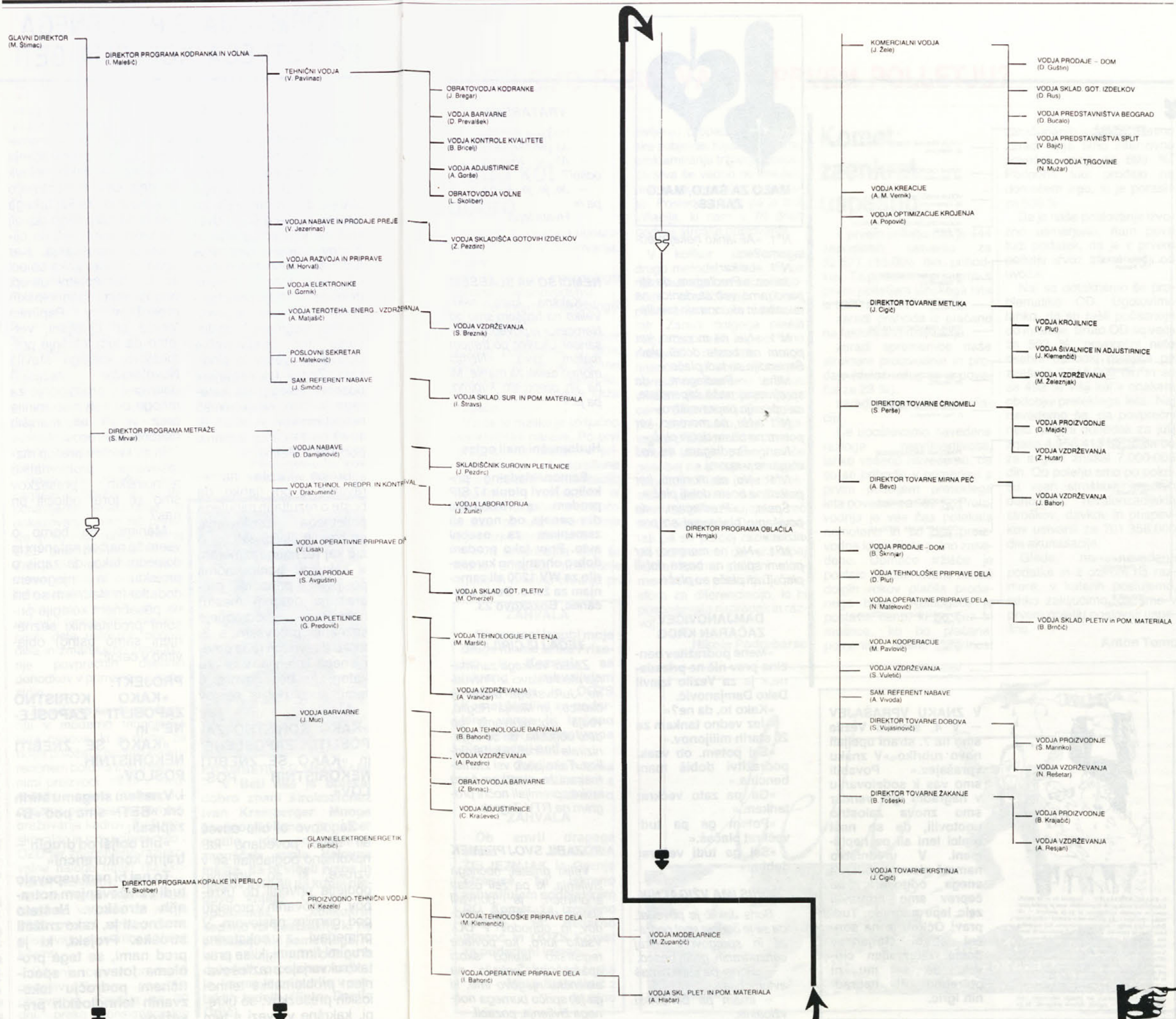
Zaposlovanje tehnoloških presežkov pod točko 1, t. j. na področjih večje izkoriščenosti oostojeh kapacitet, naj bi imelo za posledico zmanjševanje stroškov, kar prav tako vpliva na doseganje večjega dohodka.

Za načrtovanje zaposlovanje pod točko 2 pa velja, da so tu mišljena dela, ki vsebujejo še obvezno tržno-komercialno komponento, ter jih bo potrebno postopoma šele pridobiti. Da bomo lahko pri ustanavljanju novih proizvodnih skupin tudi kar najbolj fleksibilni, predvsem pa da bo možno sproti spremljati in posebej stimulatивно nagrajevati njihove učinke, bodo ta dela ponekod terjala tudi spremembo notranje organiziranosti podjetja. Nenazadnje velja omeniti, da se z vsemi temi novostmi dosti bolj kot doslej vrata na široko odpirajo zlasti vsem tistim mladim, ambicioznim in ustvarjalnim posameznikom, ki se bodo hoteli uveljavljati tudi na področju inovacij in tehničnih izboljšav, kajti te bodo še dodatno predmet primernega stimulativnega nagrajevanja.

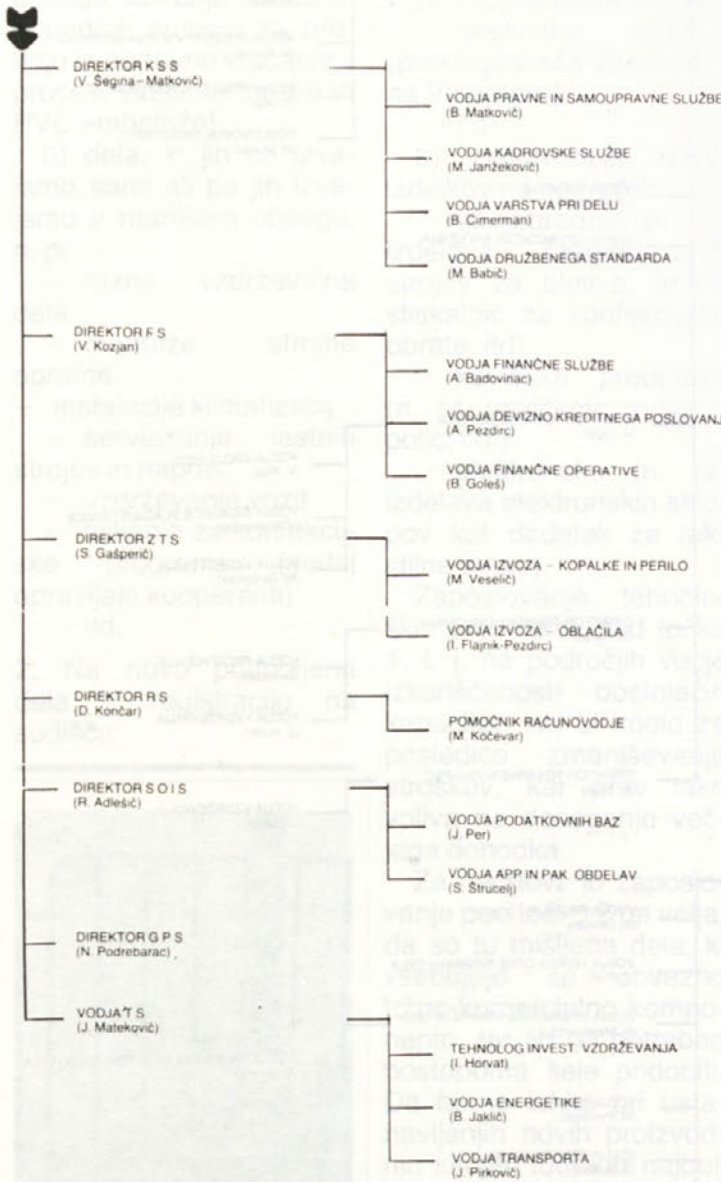
Tone Omerzel

INOVATIVNOST NE POZNA MEJA, pa tudi ograje ne, bi lahko rekli ob pogledu na izdelek neznanega inovatorja, ki je svoj inovativni talent uporabil pri izdelavi patenta za beg v svobodo. Naprava je bila ilegalno montirana ob skladišču (stara telovadnica) od kjer vodi pot v opojno vzdušje bifeja na Šestovi. Primer nas opozarja, da so inovatorji povsod. Tudi med prijatelji dobre kapljice. Vprašanje pa je, kako to energijo usmeriti v proizvodnjo bolj koristnih patentov. (Foto in tekst: Jože Matekovič)

N^o1: »Ali lahko nekaj predlagamo?«
 N^o1: »Le kar!«
 Janez: »Predlagam, da štipendiramo več študentov na tekstilni in ekonomski fakulteti.«
 N^o1: »Ne, ne moremo, ker potem ne boste dobili plač. Štipendije so tudi plače.«
 Miha: »Predlagam, da sprejmemo naše štipendiste, da opravijo pripravništvo.«
 N^o1: »Ne, ne moremo, ker potem ne boste dobili plač.«
 Ivan: »Predlagam, da več vlagamo v razvoj.«
 N^o1: »Ne, ne moremo, ker potem ne boste dobili plač.«
 Špela: »Predlagam, da povišamo plače, saj so prenizke.«
 N^o1: »Ne, ne moremo, ker potem sploh ne boste dobili plač. Tudi plače so plače.«

DAMJANOVIČEV ZAČARAN KROG

»Mene podražitev bencina prav nič ne prizadene,« je za *Veziло* izjavil Dako Damjanovič.
 »Kako to, da ne?«
 »Jaz vedno tankam za 20 starih milijonov.«
 »Saj potem, ob vsaki podražitvi dobiš manj bencina.«
 »Ga pa zato večkrat tankam.«
 »Potem ga pa tudi večkrat plačaš.«
 »Saj ga tudi večkrat dobim.«

BORIS IMA VŽIGALNIK

Boris Jaklič je povedal, da se je bencin spet podražil in spregovoril nekaj cenzuriranih, grdih besed.
 – Boris, pa saj ti nimaš avtomobila.
 – Imam pa bencinski vžigalnik.

VRATARSKA

– Halo, tam vratar?
 – Ja. Vrtar tukaj.
 – Ali je Nemanič že odšel?
 – Je, je, je. Ali pa ni, ali pa ni.
 – Hvala lepa.

NEMCI SO NA SLABŠEM

»Kakšna kriza neki. Veliko na boljšem smo od Nemcev,« je povedal Aleksander Likavec po tretjem malem pivu. »Nemci morajo delati za marke. Mi pa jih preprosto kupimo, pa je.«

Hudomušni mali oglas

Samonakladalno prikolico Novi pionir 17 SIP prodam za 10.000.000 din ceneje od nove ali zamenjam za osebni avto. Prav tako prodam dobro ohranjeno karoserijo za WV 1200 ali zamenjam za ženo. Boris Leščanec, Božakovo 23.

TEČAJ IZ CIRILICE

Zaradi velikega zanimanja med delavci iz Pravutine, Jurovskega broda in okolice, je Marija Roglič, vodja izobraževanja ob delu obljubila, da bo organizirala intenzivni tečaj cirilice. Tako bodo vsi zainteresirani že v kratkem času lahko spremljali nočni program na RTV Zagreb.

POZABIL SVOJ PRIIMEK

Veliki prijatelj nočnega življenja, ki pa želi ostati anonimen, je pohvalil sistem registriranja prihodov in odhodov v DO. Vsako jutro, ko povleče registrsko tablico skozi aparat, se pokaže na ekrančku njegovo ime, ki ga je, spričo burnega nočnega življenja, pozabil.

V ZNAKU VPRAŠAJEV
 – V 4. številki *Veziло* smo na 7. strani upeljali novo rubriko »V znaku vprašajev.« Povabili smo vas k sodelovanju v nagradni igri, vendar smo znova žalostno ugotovili, da so naši bralci leni ali pa nepismeni. V uredništvo namreč nismo dobili niti enega odgovora, pa čeprav smo pripravili zelo lepe nagrade. Tudi prav! Očitno je na sončni strani Gorjancev doma zadovoljen človek, da se mu ni potrebno »iti« nagradnih igrice.

V ZNAKU VPRAŠAJEV – Dopusti so se že začeli. Eden izmed naših prvih dopustnikov nam je postal zanimivo in uspešno karikaturno, ki jo je naslovil – »V znaku vprašajev«. Za prazno mizo namreč sedita lacna Belokranjca nekje v Istri in se sprašujeta, kaj naj poleg kisle vode se naročita. Za njima stoji postaven in nasečen natakar, ki meko gleda utrujena Belokranjca in čaka, kaj bosta naročila. Nasve vprašanje za bralce *Veziло* se glasi: »Za kateri par gre in kaj bo ta par naročil?« Vsi tisti, ki nam boste odgovorili, boste prišli v postev pri nagradni igri. Nagradni bodo tisti, ki bodo pri odgovoru upoštevali predvsem aktualnost trenutka, in ki bodo s svojim odgovorom najbolj duhoviti. Toraj – delavci in delavke Beti. Vključite se v našo nagradno igro, pustite pot domisliji in poskusajte biti kar se da duhoviti. Veliko zabave pri pisanju odgovorov vam želimo in seveda – najbolj duhoviti prilepek, ki ga bomo objavili v *Veziло*. Srečno!

KAKO SMO POSLOVALI V PRVEM POLLETJU?

Beti: prej slabo kot dobro

Imamo dva načina ugotavljanja rezultatov poslovanja, in sicer:

1. Po uradni metodologiji zakona o računovodstvu
2. Po interni metodologiji finančnih tokov

Po prvi verziji imamo dober rezultat poslovanja in SDK objavlja, da se je celotno gospodarstvo okrepilo, čeprav dnevna praksa kaže drugače.

Vzrok te razlike je izključno metodološke narave. Po prvi verziji se na primer, v prihodke štejejo tudi neplačane fakture, celotno revalorizacijo materialnih resursov ni potrebno vključiti v tekoče stroške, pa tudi amortizacija je preniko obračunana.

Nova zakonodaja torej še vedno dopušča prikrivanje izgube in umetno ohranja pri

življenju propadle gospodarske subjekte. Kljub uradnemu proklamiranju tržnega gospodarstva še vedno ne delujejo realne ekonomske zakonitosti. Posledica tega pa je tudi inflacija, ki nam v 70 dneh podvoji stroške poslovanja.

V kolikor upoštevamo drugo metodo, vidimo, da se nam vsak dan zaradi nelikvidnosti poslabšujejo pogoji poslovanja in s tem tudi rezultati. Zaradi dolgega plačilnega roka naših kupcev smo prisiljeni najemati draga finančna posojila, katerih obresti ne moremo v celoti vključiti v kalkulacijo prodajne cene. Siromašni kupci slejko prej osiromašijo tudi bogatega prodajalca. Zato danes v celotni tekstilni panogi nihče posebej ne izstopa po dobrih rezultatih. Plače (mezde) tekstilnih delavcev na Dolenjskem se ne razlikujejo za več kot 5 odstotkov. Drugi rezultati pa so precej različni. To pa tudi pomeni, da vsi skupaj komaj lovimo socialni minimum in nam primanjkuje prostora za diferenciacijo, ki bi pospeševala napredek in razvoj.

Nikola Podrebarac

Komet: zaenkrat uspešno

V prvem polletju nas je 444 zaposlenih ustvarilo za 32.877.113.000 din prihodkov. Ta podatek ni primerljiv s prvim polletjem lanskega leta iz treh razlogov:

zaradi prehoda iz plačane na fakturirano realizacijo,

zaradi spremembe naše strukture proizvodnje in prodaje (delež uslug se je povečal za 23 %),

zaradi izredno visoke inflacije.

Če upoštevamo navedene razloge neprimerljivosti, lahko vseeno navedemo, da so se prihodki v primerjavi s prvim polletjem preteklega leta povečali za 669 %. Proizvodnja je ves čas potekala nemoteno in so bile proizvodne kapacitete polno zasedene. Domače tržišče je postalo problematično zaradi dolgih rokov plačila prodanega blaga. Nemogoče je postaviti ceno, ki bo čez tri mesece, ko bo plačana, pomenila realno vrednost

zaračunanih izdelkov. Ravno zaradi tega smo intenzivno povečali izvoz za 699 %. Podobno tudi prodajo na domačem trgu, ki je porasla za 538 %.

Da je naše poslovanje izvozno usmerjeno, nam pove tudi podatek, da je v prvem polletju izvoz trikrat večji od uvoza.

Naj se dotaknemo še problematike OD. Ugotovimo lahko, da so rasli počasneje od inflacije. Bruto OD so večji za 503 %, povprečni neto osebni dohodki delavca pa znašajo 2.318.000 din in so za 492 % višji kot v enakem obdobju preteklega leta. Naj navedemo še, da povprečni neto osebni dohodek za julij znaša 4.956.415 din in da bo za avgust znašal 7.000.000 din. Ob poletju smo po pokritju vseh stroškov, izrednih odhodkov, revalorizacijskih stroškov, davkov in prispevkov ustvarili za 701.356.000 din akumulacije.

Glede na navedene podatke in z ozirom na razmere, v katerih poslujemo, lahko zaključimo, da smo v prvem poletju poslovali uspešno.

Anton Tomc

ZAHVALA

Ob prerani izgubi moje drage mame Milke Priselac iz Kamanja se iskreno zahvaljujem sodelavkam in OOZS Komet Metlika za podarjene vence in izrčeno sožalje ter spremstvo na njeni zadnji poti.

Žalujoča hčerka
Zorica Nemanič z družino

ZAHVALA

Ob smrti dragega očeta ALOJZIJA ŽELJEZNIK iz Gornje Stranice se iskreno zahvaljujem sodelavkam DO Komet za izrečeno sožalje, za denarno pomoč in OOZS Komet za podarjeni venec.

Žalujoča hčerka
Milka Starešinič z družino

RAZMIŠLJANJE O NAŠIH USPEHIH

Ali se jih res bojimo?

Vsak, ki hoče nekaj pomeniti v svetu mode, se mora predstaviti na modnih sejmihi, ki jih pri nas ni malo. Zato se tudi Beti redno udeležuje tovrstnih prireditev, kjer pred najširšo javnostjo in tako pred kupci kot tudi mediji javnega

S preveč peštrm dogajanjem med poljetjem se v Metliki ravno ne moremo pohvaliti, in če ne bi bilo zagrehtih članov folklorne skupine »Ivan Navratil«, bi lahko rekli, da se na kulturno-zabavnem področju poleti ni zgodilo takorekoč nič.

Tako pa smo imeli vendarle možnost videti pet kakovostnih prireditev na grajskem dvorišču. Prireditve pod skupnim naslovom »Pridi zvečer na grad« so omogočili kulturna skupnost, Belokranjski muzej, Beti, Komet, Novoteks, Novoles, Obrtna zadruga, Občinski izvršni svet in samostojni obrtnik Julij Brinc.

informiranja in obveščanja, predstavi svoje modele. Vsako priznanje, ki ga posamezni razstavljaec prejme, pa daje njegovemu izdelku še dodatno priznanje in uveljavitev. Prav je, da tudi bralci Vezila zvedo, kako se je na letošnjih sejmihi odrezala naša Beti.

Januarja je bil sejem mode v Ljubljani. Beti je za svojo kolekcijo prejela diplomu. Po lanskem uspehu, ko je za kolekcijo za prosti čas prejela Ljubljanskega zmaja, je bilo to letos nespametno pričakovati. Zato je tudi diploma veliko priznanje naši DO in kreatorkam jesensko-zimske kolekcije jesen-zima 89-90. Za razstavljene modele je Beti prejela na ljubljanskem sejmu še posebno priznanje

»Zlata Jana«, ki jo podeljuje revija Jana.

V februarju je bil v Zagrebu velik sejem Inter-tekstil. Kristalni globus za otroško kolekcijo je odšel v Metliko.

Jugotekstil — Impex je dodelil DO Beti priznanje zlato runo za kolekcijo športnih dresov, ki so trenutno v redni proizvodnji in so za njih zainteresirani tako tuji kot tudi domači kupci.

Mesec oktober je namenjen velikemu sejmu Moda v svetu v Beogradu. Beti je tam prejela v preteklosti že številna priznanja, kar jo obvezuje tudi letos. Trenutno potekajo priprave za izdelavo kolekcije, ki nas bo predstavljala v Beogradu.

Vsa ta priznanja, ki jih na priznanih modnih srečanjih prejema naša DO, so lahko razlog za drobno luč optimizma, s katerim se sicer ne moremo ravno pohvaliti. Žalostno pa je, da mnoga pomembna priznanja ostanejo nekako anonimna, saj tudi mnogi delavci Beti za njih sploh ne vedo. Namesto da bi priznanja razstavili na viden in vsem dostopen prostor, jih skrivamo po predalih, kakor da se bojimo, da bi jih kdo videl. Ali se jih sramujemo?

R. U.

Pri Beti tudi teniško igrišče

Teniški šport je v Sloveniji vse bolj priljubljen. Teniška igrišča rastejo kot gobe po dežju. Tudi v Metliki je videti vse več »klinec«, ki z loparjem pod roko iščejo primeren betonski zid in potem do nezavesti vanj tolčejo belo žogico. Improvizirano igrišče na Pungartu pa je bilo med šolskimi počitnicami tako ali tako ves čas zasedeno z bodočimi Beckerji, Lendli ali vsaj Živojinoviči.

Metlika pravega teniškega igrišča nima (ali ga do sedaj ni imela). Srečko Kočevar si je zadal nalogo, da ga izgradi.

SPOMIN NA DOPUSTNIŠKE DNI — V pletilnici so pa res tiči. Po uspešno opravljenem »remontu« vedno naredijo fešto. Zakaj naj bi bilo letos drugače? Tudi tokrat se je na ražnju vrtel »jarac«. Zato je dobra volja razumljiva. A počitnice so minile in sedaj so na ražnju vsi. Največkrat verjetno sindikalni lider Maršič in obratovodja Gabre Predovič. (Foto: Martin Simonič)

DO Beti mu je odstopila travnato površino igrišča pri tovarni, ki ga sicer koristi SŠTU. Podpisali so pogodbo in delo je steklo. V času, ko to berete, morda kosmata žogica že veselo skače po rdeči podlagi. Srečko bo igrišče koristil in ga izdajal vsem ljubiteljem belega športa deset let. Potem pa bo, po pogodbi, igrišče last Beti.

Za Metliko je igrišče vsekar dobrodošla pridobitev. Pa tudi pogled na našo tovarno iz Cankarjeve ceste bo nekoliko pestrejši. Bati se je le, da bodo delavke iz konfekcije hodile v službo z teniškiimi loparji in zapuščale stroje, da skočijo na igrišče in odigrajo gem ali dva.

G. M.

Naj se ve!

Dandanes vsak dinar prav pride. Lepo je slišati, če človek v teh nemogočih razmerah ne vidi samo sebe, temveč tudi druge okoli sebe. Ko smo nosili domov pralni prašek, šampon, sredstva za pomivanje posode, paket za gospodinjstvo S-2, večina od nas sploh ni pomislila od kod to prihaja, kdo je pobudnik in kdo organizator. Veseli smo bili, da smo dobili, kar smo naročili.

Jezni so bili le tisti, ki so bili pri naročilu prepozni. Ker je šlo za večje količine, so bile cene občutno nižje kot v prosti prodaji in možno je bilo tudi odplačilo na dva obroka.

Prav je, da izvemo, kdo je bil pobudnik te akcije. Nihče drug kot Željko Jurina, delavec na teksturirnem stroju v Kodranki. Željko je vprašal znanca iz DO Nera iz Zagreba, če bi bilo možno nakupiti večje količine pralnih sredstev po nekoliko nižjih cenah. DO Nera je ponudbo sprejela, Željko pa je pobudo posredoval sindikalni konferenci Beti, in tako je akcija stekla.

Željku v imenu vseh, hvala! Naj se ve, komu delajo možgani.

P. U.

Betkov nabiralnik

O Gubčevi 53

Ne vemo sicer, če je Vezilo pravi naslov za naše težave, vendar prosimo, da poskušate rešiti naš problem. Vsi, ki se na delo vozimo z vlakom, bi morali ob deževnih dnevih (letos jih ni primanjkovalo) prihajati v gumijastih škornjih, da bi suhih nog prebrodili jezero, ki stoji na cesti med ogrado v bližini Kodranke in hišami na drugi strani ceste.

Ali nam lahko poveste, za koga je pločnik, ki je sicer zgrajen ob cesti? Ali za pešce, da se izognemo avtomobilom in luži na cesti ali za lastnika hiše na Gubčevi 53, ki je nanj navozil meter visok kup zemlje in zasadil buče.

Če je za nas samo cesta, naj jo pristojni uredijo tako, da bo voda, ki se na njej ob dežju nabere, odtekala in ne bo stala na cesti tako dolgo, dokler je ne posuši sonce.

Zaposleni v Beti, ki se vozimo z vlakom

Odgovarja Jože Matekovič, urednik sveta krajevne skupnosti Metlika

Zasedanje javnih površin, namenjenih pešcem ali vozilom, je nemoralno, nekulturno in protizakonito dejanje. Za spoštovanje zakonitosti na tem področju skrbijo nekateri organi, na primer organi za notranje zadeve, inšpekcijske službe, upravni organi itd.

Za upravljanje s tovrstnimi javnimi površinami imamo upravljalce, kot so komunalna skupnost, komunalno podjetje, cestno podjetje in krajevna skupnost. Skrb za varnost v prometu, boljše počutje, prijetnejši izgled kraja pa imajo v pristojnosti med drugim tudi socialistična zveza, ulični odbori, turistično društvo, svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu itd.

Bojim se, da sem naštel le nekatere organe in inštitucije, ki bi lahko našle svoj delež pri tem. Očitno pa je le teh več kot preveč in zato me ne bo prav nič čudilo, če bomo tudi drugo leto ugotavljali hektarski donos buč na pločniku.

ROJSTVO NOVEGA VEZILA – Po izidu vsake številke Vezila se zbere uredništvo našega tovarniškega časopisa, ki oceni prejšnjo in začrta novo številko. Na fotografiji je del uredniškega odbora, ki je na avgustovski seji ugotovil, da je bila julijska številka kljub temu, da nekateri pisci niso oddali obljubljenih tekstov, dobra. O tem, ali so za tokratno Vezilo izbrali pravo vsebino, pa odločite sami.

Spoštovano uredništvo!

Praven nadaljujemo, vas pozdravljamo in želimo veliko dobrih člankov v Vezilu.

Delavke v metliški konfekciji imamo veliko problemov, za katere pa noče nihče slišati. Zato bi na nekatere želele opozoriti s pomočjo časopisa in naj javnost izve resnico in ne vse polepšano.

Vsi vemo koliko »parazitov« imamo pod to streho. Njim nihče noče dvigniti produktivnost. To je najlaže narediti tudi pri nas. Vsak dan se dvigujejo norme brez normiranja.

Na vprašanje »Kam naj se obrnemo?« dobimo odgovor: »K Svetemu duhu.« Ali nam lahko poveste, kdo je to, in če nam le ta lahko pomaga? Ali lahko da kdo delo nezaposlenim v Beti, da bomo vsi skupaj več zaslužili. Mislimo na tistih 200, ki jih ima baje tov. direktor nekje na spisku.

Ali lahko tovariš Skoliber odgovori, kdaj bo organiziral obisk v Mirno peč. Stroške prevoza krijemo same in smo pripravljene žrtvovati svoj prosti čas.

Ne pričakujemo dnevnic in pijače med potjo. Želimo le videti delo teh delavk, ki so toliko boljše od nas in se od njih tudi kaj naučijo.

Lep pozdrav delavke konfekcije Metlika

OPRAVIČILO

Opravičujemo se delavkam iz konfekcije (tako je bilo namreč podpisano pismo, ki smo ga našli v Betkovem nabiralniku), da ga nismo uvrstili v našo rubriko, saj smo ga prejeli za tem, ko so bili vsi ostali teksti že oddani v montažo. Zagotovilo od odgovornih pa smo dobili, da bodo v naslednji številki Vezila poskušali odgovoriti na nekatera vprašanja, ki ste jih zastavile.

Prav tako lahko nekatere odgovore najdete v tej številki. (Glej članek tovariša Omerzela).

Imamo pa na vaš prispevek drobno pripombo, za katero bi želeli, da se v bodoče ne pojavlja. Če ste namreč članek podpisale z »delavke TOZD Konfekcija« menimo, da prav nobena delavka v konfekciji ne ve, kako poteka določanje norm in kakšno je delo normirk, kar pa ni res. Zato bi lahko odgovor poiskale pri svojih predpostavljajih. Seveda pa vsi skupaj vemo, da so norme resnično visoke in jih ni enostavno doseči. Toliko za sedaj. Prihodnjič pa nekoliko več. Pa brez zamer.

Uredništvo

ZAHVALA

Ob smrti dragega očeta se iskreno zahvaljujem sodelavkam in OZS Komet za podarjeni venec, denarno pomoč in izraze sožalja.

**Žalujoča hčerka
Jožica Jaklič z družino**

ZAHVALA

Ob smrti dragega očeta Stanka Mužarja se najlepše zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem iz Konfekcije Metlika za podarjeno cvetje, denarno pomoč in obisk v hiši žalosti

Hčerka Nada Kočevar z družino

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame Marije Šikonja iz Tribuč se iskreno zahvaljujem sodelavcem in sodelavkam ter znancem za izraze sožalja, podarjeno cvetje in spremstvo na zadnji poti.

Anica Planinc z družino

Ni razloga za preplah

V eni od prejšnjih številčk Vezila je bilo zastavljeno vprašanje, ki se je nanašalo na koriščenje kolpske vode pri klima-napravah v proizvodnih prostorih KiV. Pred nekaj tedni je bila opravljena analiza, ki so jo naredili strokovnjaki Zavoda za socialno medicino in higieno. Zrak v proizvodnih prostorih ne vsebuje PCB-ja. Tehnološka voda, ki jo črpamo iz Kolpe, je 14-krat bolj onesnažena s PCB-jem, kot to dopuščajo strogi predpisi. Spomnimo se, da je bila Kolpa v času, ko je izbruhnila afera s PCB-jem, nekaj tisočkrat bolj onesnažena kot je to dopustno. Odgovorni zatrjujejo, da gre izključno za tehnološko vodo in da delavci z njo ne prihajajo v neposredni stik. Torej je očitno, da ni razloga za preplah. Dvomljivcem pa je seveda dopuščeno, da dvomijo naprej.

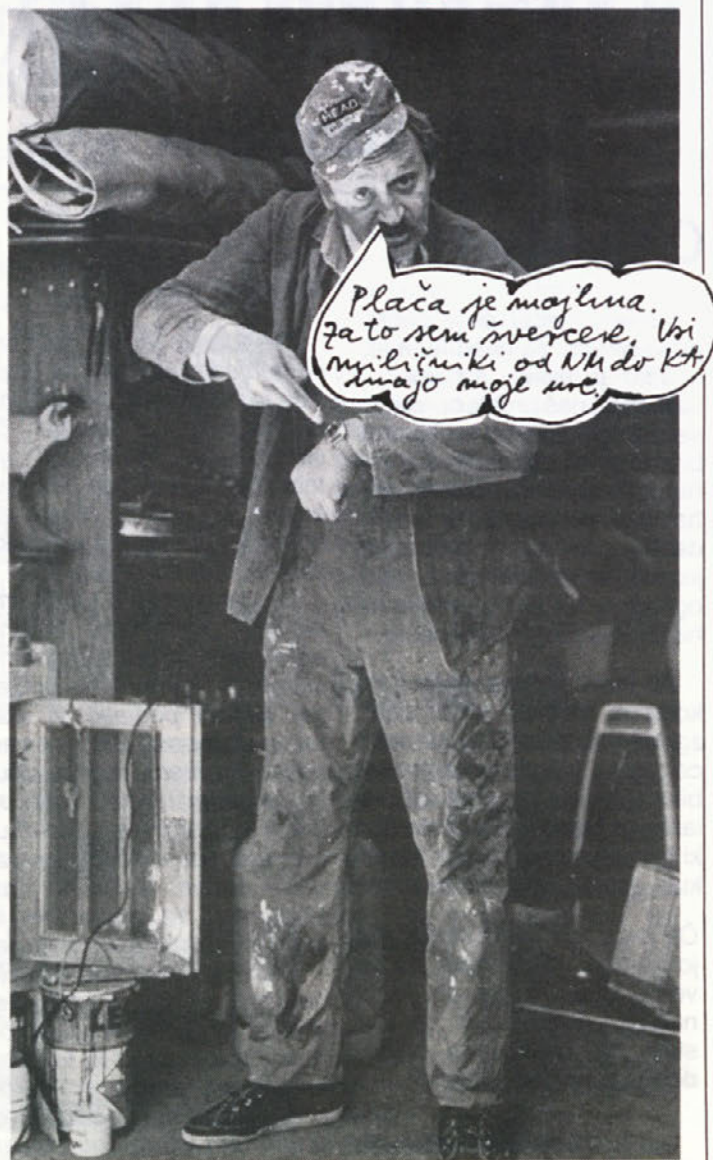

DELA JE DOVOLJ – Skoraj vse izdelke, ki jih Komet prodaja na domačem trgu, sešijejo šivilje v njegovem obratu v Starem trgu. Za izvoz pa Starotržanke zadnje čase šivajo bolj malo. Sedaj izpod njihovih strojev prihajajo predvsem stezniki in nedrčki, ki jih šivajo tudi šivilje na fotografiji. Kot so povedali v obratu, imajo dela veliko, v novi proizvodni hali pa je še nekaj prostora za stroje. Kot so povedali v Kometu v Metliki, nameravajo v Stari trg dati še nekaj strojev, s tem pa bo moč še letos zaposliti tudi dodatno delovno silo.

NE POZABITE! – Najbolj razburljive, najbolj srhljive in tudi najbolj smešne zgodbe piše življenje. V prihodnji številki Vezila bomo pričeli objavljati feljton o tem, kako je referent nabave tov. Marika Gašperič od februarja do septembra čakala in se borila za svojo pisalno mizo in jo končno tudi dobila. V iskanju razburljivih zgodb ni potrebno iti v kino. Ozrmo se le okoli sebe.

Hudomušna fotografija

Plača je možlma.
Zato sem švercse, vsi
miličniki od NK do KA
imajo moje sre.

MANJ ZANIMANJA ZA POPUSTE – V Betini tovarniški prodajalni je bil ves avgust, za kopalke in nekatera druga poletna oblačila pa tudi v septembru, popust in sicer od 30 do 40 odst. Zanimanje za cenejše izdelke je bilo veliko (na fotografiji), vendar manjše kot ob preteklih popustih. Kot so povedale prodajalke, se pozna, da življenjska raven ljudi pada in da marsikdo nima niti toliko denarja, da bi lahko kupoval s popustom. Sicer pa so prihajali kupci malo dane iz vse Slovenije, celo iz Ljubljane, Maribora, Celja, pa tudi s Hrvaške vse do Zagreba.